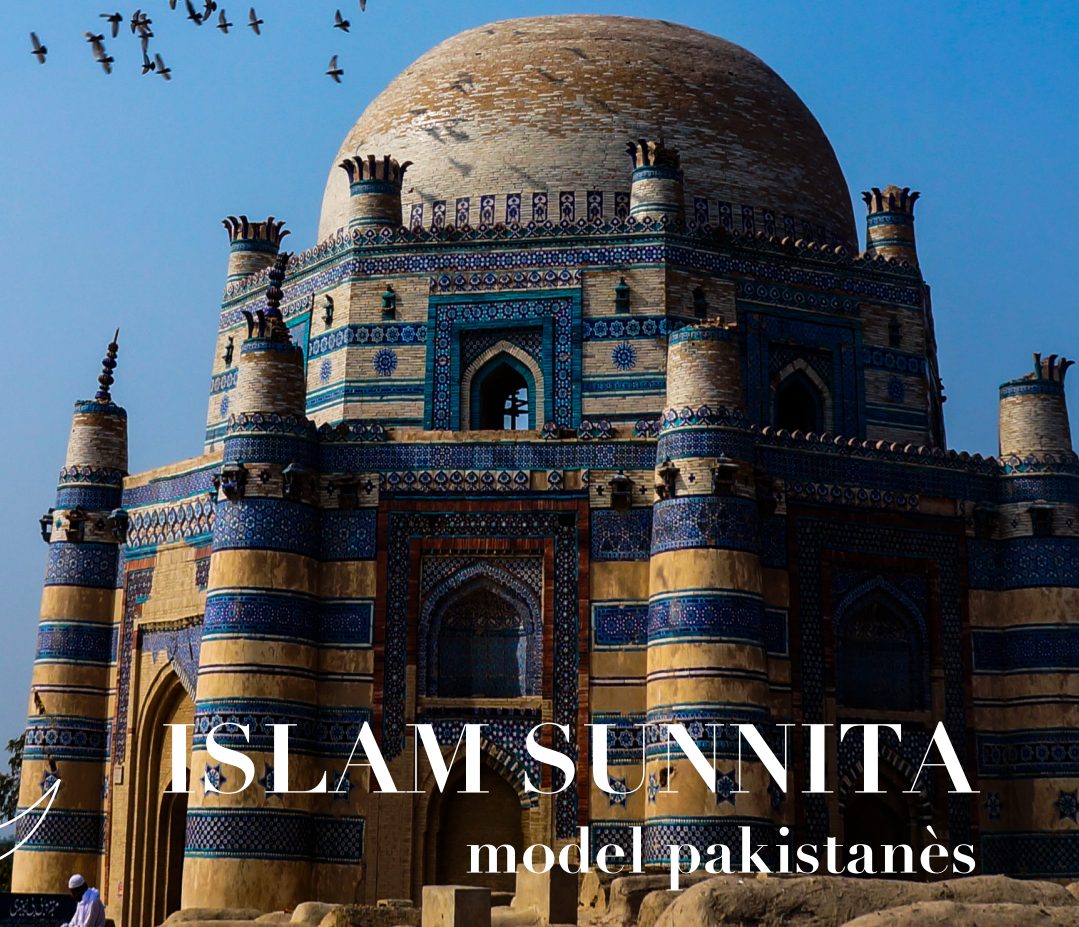
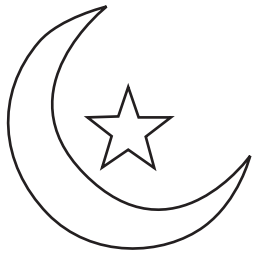

ISLAM SUNNITA

model pakistanès

ISLAM SUNNITA

model pakistanès

Esquema de la celebració

1. Període entre la mort i el funeral

2. El rentat ritual

3. El funeral – la cerimònia de comiat

4. La inhumació

Fins ara, quan es produeix una defunció, gairebé tots els ciutadans pakistanesos (fins a un 98%) prefereixen traslladar els difunts des d'Espanya a la seva terra d'origen; en principi, amb el certificat de defunció, el consolat ha de registrar la defunció de qualsevol ciutadà pakistanès. Aquest procés pot endarrerir l'enterrament fins a uns cinc dies, però les línies aèries pakistaneses s'encarreguen gratuïtament del trasllat de les restes dels seus compatriotes al Pakistan.

No obstant això, els musulmans pakistanesos nascuts o criats a Catalunya, que s'han arrelat i que tenen la majoria dels seus familiars més propers aquí, expressen cada vegada més el seu desig de ser enterrats en aquesta terra. A Anglaterra, fins fa poc, aproximadament el 75% dels pakistanesos musulmans repatriaven els cossos dels seus difunts, mentre que avui dia, són més del 75% els qui s'enterren a Anglaterra.

La Comunitat Islàmica Camí de la Pau (Minhaj-ul-Quran) té acords específics amb el Grup Mémora i també fa ús del recinte musulmà a Collserola i del "Recinte Islàmic del Cementiri de Montjuïc" on hi ha una instal·lació habilitada per a la realització del bany ritual i les oracions fúnebres i una sala prou espaiosa per a la pregària.

Creences bàsiques sobre la mort i el més enllà

La mort és considerada com una transformació que comença en el moment del darrer alè fins a la total descomposició del cadàver, així que no és un acte instantani sinó un procés. Morir és un pas necessari i la tornada a Déu, i exigeix acceptació i submissió.

L'ésser humà està constituït d'esperit i de cos. S'interpreta la mort com el pas de l'ésser humà d'un estat de vida a un altre. La mort, que és la separació de l'esperit del cos, introdueix a l'home en un altre estat de vida, en el qual la felicitat o el desengany depenen de les obres bones o dolentes de l'estat de vida anterior a la mort.

Després de la mort l'ànima és conscient de tot el que s'esdevé al seu cos i al seu al voltant, per aquesta raó els familiars del difunt solen alternar-se dia i nit per recitar l'Alcorà a la tomba dels seus sers estimats durant uns dies.

Esquema de la celebració

1. Període entre la mort i el funeral

Quan la comunitat és avisada de la defunció d'un dels seus membres, s'acudeix al lloc on s'ha produït la defunció (casa o hospital). S'inicia el procés de repatriació o inhumació, si així ho demana la família. Si és una defunció en un hospital, el certificat mèdic de defunció s'expedeix de forma immediata, però en cas de mort en un domicili particular, es tracta d'un cas judicial i es tramita una llicència davant el jutjat.

Des del jutjat es determina la causa de la mort:

- ◊ Si la causa és una malaltia comuna, s'atorga la llicència.
- ◊ Si es tracta d'un homicidi, es fa la primera autòpsia i al cap de 21 dies la segona autòpsia.

En obtenir el certificat mèdic de defunció, s'avisava al Consolat de Pakistan i alhora al servei funerari del municipi on la persona morta va tenir l'últim domicili.

Per dur a terme les gestions de servei funerari, normalment algun familiar del mort signa l'autorització, però en cas de no trobar cap familiar, el Centre Islàmic es fa càrrec de tots els tràmits.

2. El rentat ritual

Després dels tràmits necessaris, el servei funerari s'ocupa del trasllat del cadàver al lloc destinat a fer el rentat ritual. Sempre es pacta l'horari del ritual/rentat.

Sempre és preferible que el cos sigui rentat pels familiars del difunt o amics més pròxims (per preservar la intimitat).

En cas que no hi hagi cap familiar directe ni amics propers, els voluntaris del Centre Islàmic (els nostres voluntaris) es fan càrrec de rentar el cos tal com indica la llei islàmica. Si el difunt és un home, les tasques de rentat són dutes a terme pels homes. En cas que la persona morta sigui una dona, llavors el cos és rentat per dones.

Una vegada rentat, el cos és vestit amb llençols de tela blanca sense cap costura.

Una vegada acabat de vestir, es posa el cos al fèretre de fusta massissa amb un vidre a l'altura de la cara i es trasllada al recinte habilitat per a la cerimònia de funeral, anomenat Yanaza, en el nostre idioma.

3. El funeral – la cerimònia de comiat

El fèretre posat sobre un carro de rodes és instal·lat al costat de la part frontal del recinte.

Com en altres oracions grupals islàmiques, tots els assistents a la cerimònia es posen en files rectes en direcció cap a la Meca i l'imam se situa a la primera renglera. Abans de començar formalment la pregària funerària, l'imam demana permís formal als familiars del difunt per continuar la cerimònia. Tal com indica la llei islàmica, l'imam pregunta en veu alta si el mort tenia algun deute contret amb alguna persona present o no present a la cerimònia.

L'imam, si hi ha un deute pendent, indica les opcions següents:

- ◊ Els familiars assumeixen el pagament del deute.
- ◊ La persona prestatària pot condonar voluntàriament el deute del difunt.

L'imam també anuncia l'opció de perdonar el mort en el cas que durant la seva vida fos autor d'alguna mala obra o hagués causat algun dany moral o físic. L'islam considera una bona acció que la persona afectada perdoni al difunt, ja que el perdó és una de les virtuts d'Al·là, a qui agrada més el perdó que la venjança.

L'imam indica (o més aviat recorda) als assistents, com han de fer la pregària fúnebre.

La pregària fúnebre:

- ◊ És en veu baixa.
- ◊ A diferència d'altres oracions islàmiques, aquesta es fa dempeus.

En completar l'oració es procedeix a la súplica per la qual es demana que Déu perdoni tots els pecats voluntaris i involuntaris comesos per la persona morta durant la seva vida. En la súplica els assistents demanen a Déu que la persona morta, en la seva vida posterior (eterna) aconseguixi el Paradís (*Yannat*) i que se salvi dels càstigs de l'infern (*Iajannam*).

4. La inhumació

D'acord amb el que indiquin els familiars, el cos serà enterrat al cementiri local o repatriat al país d'origen (Pakistan).

En cas d'enterrament a Catalunya, els serveis funeraris es fan càrrec de portar el cos al cementiri amb cotxe fúnebre i d'enterrar el cos en presència dels familiars.

En cas de repatriació a Pakistan, després de completar la cerimònia fúnebre, el cos és traslladat al dipòsit i posteriorment és portat a l'aeroport amb una antelació mínima de 24 hores respecte de l'horari del vol. El trasllat és dut a terme pels serveis funeraris.

Introducció i desenvolupament de la celebració

1. Període entre la mort i el funeral

Es fa pública la defunció per tal que els familiars, amics i veïns del difunt puguin assistir al funeral. La majoria de vegades, la notícia d'una defunció es propaga molt ràpidament, però igualment apareix a la web de la nostra comunitat i s'imprimeixen uns volants per donar a conèixer la notícia.

Assistir a un funeral i donar consol a les persones que estan de dol són deures molt importants; compartir les tristeses i el dolor és més benèfic que compartir moments d'alegries. En sentir la notícia d'una defunció, generalment la gent acudeix a la casa del difunt per donar el condol i animar els familiars. És convenient consolar la família i resar pel seu benestar. Els veïns i familiars acostumen a enviar menjar als membres de la família del difunt durant els tres dies posteriors a la defunció.

2. El rentat ritual

El primer pas abans de l'enterrament és rentar minuciosament el cos del mort.

El ritual del rentat és important no solament per qüestions d'higiene, sinó també simbòlicament per eliminar els pecats del cos i que el mort es reuneixi amb Al·là en un estat de puresa.

D'això, se'n solen encarregar els familiars, o en la seva absència, voluntaris de la comunitat especialment formats en la seqüència del ritual i amb experiència en la seva pràctica, de vegades acompanyats per l'imam mateix. Han de ser persones del mateix gènere que el difunt els qui realitzin el ritual del rentat. Aquest ritual es duu a terme amb summe respecte al difunt, el cos sempre és manipulat amb decència i reverència, guardant sempre el secret d'aquests moments molt especials.

El cos es desvesteix completament, les parts íntimes es cobreixen amb un tros de roba. Durant el rentat no es recita cap oració. S'utilitza aigua i sabó, també es pot aplicar algun oli o perfum de roses o de flors en general (sense alcohol). El cos eixugat amb una tela, s'embolica en tres llençols de cotó blanc: una per a la part superior, una altra per a la inferior i una altra tercera per embolicar tot el cadàver; es lliguen tres cordons fets amb tires de la mateixa tela de la mortalla, als peus, a la cintura i a l'alçada del front. Embolicar el mort en una mortalla és una obligació.

Aquest procés sempre té lloc in situ, tant si el cos ha de ser repatriat com si es preveu enterrar-lo a Espanya. Una vegada acabat el rentat, és habitual resar una oració pel difunt.

3. El funeral – la cerimònia de comiat

Aquesta cerimònia de comiat, posterior al bany, es pot fer al cementiri, al tanatori o al domicili, també pot tenir lloc a la mesquita, encara que és menys freqüent.

L'oració fúnebre s'ha de fer en congregació. És un acte molt meritori; el Profeta Muhammad (la pau sigui en ell) va animar els seus seguidors a participar en les pregàries fúnebres dient que qui hi assistís rebria una gran recompensa. No obstant això, el funeral ha de ser senzill, perquè "la mort iguala a rics i pobres, homes i dones". Habitualment, hi acudeixen només els homes; les dones no estan obligades a assistir als funerals i generalment es queden amb les dones més pròximes a la persona difunta o de la família per donar-los consol.

En el moment del funeral l'imam o oficiant se situa cara a la Meca, darrere d'ell, els homes dempeus, distribuïts en files de nombre senar. Davant de tots, es col·loca el taüt del difunt. Durant l'oració fúnebre, l'imam (o la persona que dirigeix la pregària) se situa darrere del cap del difunt i recita la intenció de formalitzar la pregària, nomenant el difunt.

A diferència d'altres pregàries, en aquesta els congregats es mantenen tota l'estona dempeus, sense inclinació ni prosternació. Qui fa el rís lloa Déu i invoca el profeta Muhammad, demana per la misericòrdia de Déu, suplica pel difunt, els familiars, els presents i pels creients. L'oració pels adults és diferent de la pregària pels infants; atès que encara són purs, sense pecats, no es demana el perdó de les seves faltes, sinó que es demana a Al·là la remissió dels nostres pecats per la mediació de la criatura morta.

En finalitzar les pregàries, els assistents al funeral s'apropen al difunt per un últim comiat, el taüt roman obert i es pot veure la cara del difunt. Els familiars i els amics més propers es queden fins que es tanca el taüt.

4. La inhumació

En principi, a Pakistan, excepte en casos molt excepcionals, es fa servir taüt només per transportar el cadàver i no pas per enterrar-lo. A Espanya, els musulmans pakistanesos assumeixen les lleis vigents al país que exigeixen l'ús de taüt, tant per al trasllat del difunt com per al seu enterrament. L'obligació és preservar la dignitat del mort mentre és col·locat a la tomba. El cos ha de ser enterrat a terra, amb la cara mirant cap a la Meca, els homes amb la cara cap amunt i les dones recolzades sobre el costat dret.

Generalment la família o algun compatriota es fa càrrec de les despeses de l'enterrament. Quan això no passa, s'organitza un enterrament d'emergència, gestionat i pagat per la comunitat.

El sòl o terra del cementiri és l'estatge natural dels morts. A la terra es completa el cicle vital de l'home, tal com diu l'Alcorà al versicle 20:55:

"Us hem creat d'aquesta terra, Nós, i Nós farem que hi torneu, per fer després que en sortiu un altre cop."

La tomba per als musulmans és un estatge funcional, s'hi protegeix al cadàver de tota agressió externa, fins que sigui absorbit per la mateixa terra.

Es trasllada el cadàver amortallat fins a la vora de la tomba i es procedeix a l'enterrament pròpiament dit. La tomba estarà oberta en sentit perpendicular a la qiblah o alquibla; després de dipositar el cos a la tomba, es deixen anar els nusos de les tres cintes que lligaven les mortalles. Seguidament, es procedeix a tapar o tancar la tomba amb pedres o maons i s'aboca la terra fins a un pam sobre el nivell del sòl del cementiri.

Està permès posar una làpida amb l'única intenció de marcar la ubicació de la tomba.

Una vegada finalitzat l'enterrament es fa una súplica pel difunt i per tots els difunts dels presents.

5. El dol

Presentar el condol a la família i amics dels morts és un acte important de bondat. Això no queda cenyit als tres primers dies després de la mort i es pot fer més endavant; amb tot, és preferible donar el condol als familiars immediatament després de la sepultura per no revifar el dolor si es fa més tard. Quan es fan visites per donar el condol, es recomana no romandre molt de temps a la casa (excepte en cas que sigui un familiar o un amic proper) per no causar molèsties als qui estan de dol.

Els visitants solen oferir paraules de consol i d'esperança en el més enllà, se sol dir: "Que Déu augmenti la teva recompensa, et concedeixi fermesa i perdoni al difunt els pecats i errors comesos en la seva vida."

Lectures, oracions i meditacions

Oració per al difunt (breu)

سبحانک اللہم وبحمدک وتبارک
اسمک وتعالیٰ جدک وجل ثناءک ولا الہ غیرک

Traducció lliure: "Glorificat siguis Tu, Oh Senyor, i totes les lloances Et pertanyen, i beneït és el teu nom i elevada és la teva Majestuositat i les teves lloances són elevades i no existeix cap divinitat llevat de Tu."

◊ Després del segon *takbir* s'haurà de dir:

اللهم صل على محمد وعلى آل محمد
، كما صليت على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد.
اللهم بارك على محمد وعلى آل محمد كما باركت
على ابراهيم وعلى آل ابراهيم انك حميد مجيد

"Allahumma salli 'ala Muhammadin wa 'ala aali Muhammad kamaa sal- laita 'ala Ibrahim wa 'ala aali Ibrahim innaka hami- dun mayid. Allahumma baarik 'ala Mu- hammadin wa 'ala aali Muhammad kamaa baarakta 'ala Ibrahim wa 'ala aali Ibrahim innaka hamidun mayid."

Traducció lliure: "Oh, Al·là, exalta a Muhàmmad i a la família de Muhàmmad, com vas exaltar a Abraham i a la família d'Abraham. Certament Tu ets Lloat i Majestuós. Oh Al·là, beneeix a Muhàmmad i a la família de Muhàmmad, com vas beneir a Abraham i a la família d'Abraham. Certament Tu ets Lloat i Majestuós."

◊ Després del tercer *takbir* es dirà:

اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِحَيَاتِنَا وَمَمِيَّتِنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا
وَذَكَرِنَا وَآثِنَانَا. اَللّٰهُمَّ مَنْ اَحْيَيْتَهُ مِنَّا فَاحْيِهِ عَلَى الْاِسْلَامِ
وَمَنْ تَوَفَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَفَّهُ عَلَى الْاِيْمَانِ.

"Allahumma-ghfirli hai-iinaa wa mai-iitinaa, wa shaa- hidinaa wa ghaa ibinaa wa saghiirinaa wa kabiirinaa wa dhakarinaa wa unthaanaa Allahumma man ah-iaita- hu minnaa faah-iihi 'alal-islam, wa man tawaf-faitahu minna fata waf-fahu 'alal imaan."

Traducció lliure: "Oh, Al·là! Perdona la nostra gent que encara està viva i aquells que han mort, perdona aquells que són presents aquí i els absents, perdona els nostres joves i els nostres ancians, perdona els nostres homes i dones. Oh, Al·là, a aquell a qui Tu desitges conservar amb vida d'entre nosaltres, dóna-li una vida d'acord amb l'islam, i a aquell que Tu desitges que mori d'entre nosaltres, fes-lo morir en estat d'*Imaan* (fi)".

Si el difunt és un nen, l'anterior es modifica pel següent:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهُ لَنَا فَرَطًا وَّاجْعَلْهُ لَنَا اَجْرًا
وَّذُخْرًا وَّاجْعَلْهُ لَنَا شَافِعًا وَّ مُشَفَّعًا.

“Allahummay-’alhu lanaa farataaw way ’alhu lanaa ayran wadhuj-ran way-’alhu lanaa shaafi’an wa mushaf-fa’an”

Traducció lliure: "Oh, Al·là, fes-lo un mitjà de la nostra salvació, i fes-lo una recompensa i un tresor per a nosaltres en el Més enllà, i un intercessor per a nosaltres, la intercessió del qual sigui acceptada per Tu."

Si el difunt és una nena, l'anterior és canviat pel següent:

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْهَا لَنَا فَرَطًا وَّ اجْعَلْهَا لَنَا
اَجْرًا وَّ دُخْرًا وَّ اجْعَلْهَا لَنَا شَافِعَةً وَّ مُشَفَّعَةً.

"Allahummay-'alaa lanaa farataaw way 'alaa lanaa ayan wadhuj-ran way-'alaa lanaa shaafi'an wa mushaf-fa'an".

Traducció lliure: "Oh, Al·là, fes-la un mitjà de la nostra salvació, i fes-la una recompensa i un tresor per a nosaltres en el Més enllà, i una intercessora per a nosaltres, la intercessió de la qual sigui acceptada per Tu."

◊ Després del quart *takbir* girant el cap cap a la dreta i l'esquerra es dirà:

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

"Assalamu alaikum wa rahmatullah"

"Assalamu alaikum wa rahmatullah"

Traducció lliure: "La pau i les benediccions d'Al·là siguin damunt vostre. La pau i les benediccions d'Al·là siguin damunt vostre."

Objectes de celebració i significat

- ◊ *Tasbeih* (rosari islàmic)
- ◊ Un exemplar de l'Alcorà en llengua àrab
- ◊ Mortalla/ *Kaffan* (vestidura el difunt)
- ◊ Essències de roses i altres flors (sense alcohol)
- ◊ Encens
- ◊ Flors i pètals de flors

Acompanyament musical de la cerimònia

No hi ha música de cap mena durant l'oració de comiat.

Vocabulari bàsic

Al Ghusul

El rentat ritual

Assalamu Alaikum (Que la pau sigui amb vosaltres)

Salutació comuna entre els musulmans

Insha Allah (és la voluntat d'Al·là)

Frase comuna que diuen molts musulmans quan s'empren alguna acció.

Qibla o alquibla

La direcció cap a la Meca, a la qual l'imam i els orants han de dirigir la mirada cada vegada que fan els seus resos.

Salat-ul-Janaza

Pregària fúnebre.

Takbirs (Allah o akbar)

És la professió de fe dels musulmans, p.e.: Al·là és [el] més gran.

Aquesta fitxa forma part del manual *Duellum: no tan sols. Guia sobre celebracions funeràries de creences i conviccions*. Per a més informació, pot consultar el manual a:

Direcció General d'Afers Religiosos: www.gencat.cat/afersreligiosos

Grup Mémora: www.memora.es/

Associació UNESCO per al Diàleg Interreligiós: www.audir.org

Foto portada: Vista de la Tomba de Bibi Jawindi, Punjab, Pakistan

© foto: Asif Nawaz